

Et Minde om Prins Buris?

Af E TOFT

JEG SKREV i Historisk Aarvog for Thisted Amt for anno 1957, Side 163-174 en lille Afhandling om Liden Kirstin og Prins Buris' Grav paa Vestervig Kirkegaard. Blandt mine Argumenter for, at Graven virkelig har indeholdt Ligene af de 2 højbaarne Personer, anførte jeg paa Side 172, at der under Hovedrestaureringen af Kirken i Aarene 1917-21 blev fundet "Rester af en Jernpig" i Muren i Kirkens Nordside lige overfor Liden Kirstins Grav.

Jeg forsøgte den Gang at finde synlige Rester af denne "Jernpig" paa Kirkemurens Yderside - men det var forgæves.

Den 22. Juli 1959 eftersaa jeg igen Kirkemuren paa omtalte Sted og fandt ganske utvivlsomt det Sted paa Muren, hvor den omtalte Pig med sin Øsken havde været anbragt.

Fotohandler Steffensen, Thisted, tog efter Anmodning af Dagbladet "Politiken" nogle Fotografier af Graven og af mig undersøgende Muren. Anledningen hertil var, at Hr. Redaktør C. Nyborg Madsen, Aarhus, som selv er barnefødt i Thisted Amt og altid har næret stor Interesse for Liden Kirstin og hendes Grav, havde skrevet en større Artikel derom til Politiken for Søndag den 26. Juli 1959.¹⁾

foto: J. Steffensen

Under Undersøgelsen af Muren den nævnte Dag blev vi opmærksomme paa en lille Fordybning i Muren. Ved nærmere Eftersyn viste det sig, at der i Bunden af Fordybningen fandtes en Rustplet, svarende til Enden af en "Jernpig".

Denne Fordybning findes paa Nordsiden af Kirkemuren ca. 50 cm vesten for den nordre

Indgangsportals Karm, ca. 135 cm over Jordoverfladen, i en Fuge mellem nogle indmurede Mursten og en Granitkvader. Fordybningen er ca. 3 cm i Diameter og ca. 2 cm dyb. I Bunden af Fordybningen ses tydeligt et "Noget", som næppe kan være andet end en Rest af den afbrækkede Ende af en Jernstang, ca. 1 cm i Diameter, med rustfarvet, ujævn Overflade, Resterne af den Pig, hvis Øsken uden for Overfladen engang er afbrækket, den Øsken, som skal have været det Sted, hvortil - efter Folkevisen - Prins Buris' Lænke skal have været fastgjort i de 11 Aar, hvor han stod lænket her, lige over for Liden Kirstins Grav, der som bekendt findes i den østlige Halvdel af Dobbeltgraven.

Men hvor var det Rum, det "Hundehul", som den lænkede Buris kunde trække sig tilbage til? Et saadant maa der jo have været. Man maa jo først og fremmest erindre, at den Gang, Aar 1160, havde Kirken intet Taarn. Den gamle, brøstfældige Vestgavl blev ved Taarnets Opførelse i det 15. Aarhundrede flyttet et Stykke mod Øst, hvorved Kirkeskibet forkortedes.

Jeg erindrer tydeligt, at Arkitekt Mogens Clemmensen under en af vor Samtaler under hans Hovedrestaurering af Kirken engang udtalte, at der var "noget", som ikke rimede, da han indrettede det nederste Taarnrum til Vaabenhus. Her var dengang et "Kapel", en Ophobning af Kister fra den Moldrupske Slægt. Hvad det var, der ikke rimede, ved jeg ikke; men jeg tror, at vi talte om Prins Buris' Hundehul, som ikke kunde paavises. Der har jo tidligere været indrettet Vaabenhus i den vestlige Ende af det nordre Sideskib med Indgang fra Nordportalen, altsaa lige over for Graven, netop inden for den Mur, hvori Resten af "Piggen" sidder. Kan her have været indrettet et formentlig midlertidigt Rum, hvortil han kunde trække sig tilbage?

(Kilde: Historisk Årbog for Thisted amt 1959, side 130-133)

¹ I denne Artikel er indløbet en Fejl. Der staar, at jeg havde baseret min Artikel om Graven paa en Afhandling, der "fandtes i Historisk Aarvog for Thisted Amt 1913 og var tilføjet en daarlig gengivelse af professor Løfflers tegning af de to skeletter". Denne Tegning findes imidlertid ikke i nævnte Aarvog, men i Aarvog for nordisk Oldkyndighed og Historie 1876 i en Afhandling, skrevet af Professor Løffler. Her er sket en Sammenblanding.